

Chenopodium album L.

Diğer İsimleri:

Türkçe : Ak kaz ayağı, Ak pazı, Sirken İngilizce:Lamb's quarters

Çevre İstekleri: Ağır olmayan, nemli, azotça ve humusça zengin tınlı, tınlı-kumlu toprakları sever. Toprakta bol miktarda bitki besin maddesi çeker, özellikle bahçelerde çok görülür. Tüm dünyaya yayılmış olup, Çukurova’da pamuk, buğday ve bahçe kültürlerinde tespit edilmiştir.

Morfolojisi: Bitki tek yıllık olup, sap önceleri üzerine un serpilmiş gibi tozlu, daha sonra yeşil ancak köşeli, bol dallı dalların üzeri yeşil bazende kırmızımsı çizgili olup, bitki 2 m kadar büyüyebilir. Ancak uygun olmayan koşullarda boyu 10 cm civarında kalabilir. Yapraklar uzun saplı, kenarları dalgalı, bazende parçalı, 12-85 X 3-55 mm büyüklüğünde, koyu yeşil renkte, oval yada mekik şeklindedir. Genellikle yapraklar eşit büyüklükte değildir. Alt yapraklar genellikle oval, üst yapraklar daha dardır. Çiçekler küçük olup, çiçek demetleri pramiti andırır, beyaz-yeşil renktedirler. Meyve ince bir kabuk ve periant ile tamamen kaplıdır. Tohum yuvarlak, siyah renkte ve 0,7-1,5 mm büyüklüğündedir. Bir bitki yaklaşık 3.000-20.000 tohum oluşturabilir.

Diğerleri: Genellikle toprağın üst kısımlarındaki (0,5-3 cm) çimlenirse, kuru ve hafif topraklarda bu derinlik 8 cm’ye kadar ulaşabilir, bunlar 30 yıl kadar çimlenmeden toprakta kalabilirler, optimum çimlenme sıcaklığı 15-25°C’dir (min. 5°C, max. 35-40°C). Ak kaz ayağının bir çok varyeteleri be biotipleri bulunup, bunların yetiştiği yere göre yaprak şekilleri farklı olabilir. Dünyanın önemli yabancı otlarından olup, bazı bölgelerde sebze olarak, yada ekmek yapımında kullanılmaktadır (Uygur ve ark.,1986).

Zehirliliđi: Bu yabancı otun nitrat depoladığı bilinse de bünyesindeki yüksek konsantrasyondaki oxalat'ın zehirlenmelere neden olduğu düşünölmektedir (**Cooper and Johnson, 1984**).

Kaynaklar

COOPER, M. R., JOHNSON, A. W. 1984. Poisonous Plants in Britain and Their Effects on Animals and Man. Her Majesty's Stationery Office, London, England. 305 pp.

UYGUR, F.N., KOCH, W., WALTER, H., 1986. Çukurova Bölgesi Buğday-Pamuk Ekim Sistemindeki Önemli Yabancı Otların Tanımı. PLTS 4(1). Josef Margraf, Aichtal.